

végeztük azt, amit Sartre el akart végezteni minden olvasójával. Roquentin embertelen ember, mert hiányzik belőle az embert jellemző minden tulajdonság. Csak egy van benne: a gyűlölet, ami undorrá, utálatná fokozódott minden iránt, ami emberi, ami érték, ami széppé és tartalmassá teszi az életet.

Nem tudom, milyen lesz Sartre újabb állásfoglalása; egzisztenciája hogyan alakul a továbbiakban. Eddig az élet megcáfolta minden filozófiai és irodalmi alkotását. Példája azonban kétértelműség nélkül bizonyítja, hogy a bizarrság sohasem írói érték is. Minden kisiklás felborulással jár, minden, az ember ellen elkövetett merénylet, még irodalmi síkon is, előbb-utóbb elnyeri büntetését. Az emberi méltóság minden kor legértékesebb sajtósága volt; most szemtanúi voltunk a meggyalázásának. Shakespeare mint érdekességet dolgozta fel az atheni Timon történetét, és a huszadik század közepén megjelent egy ember, aki hajlandó életével és gondolkodásával végigjátszani ezt a szerepet. Az „Útálat” a timoni tragikomédia első felvonása volt.

Bevallom, a kíváncsiság ültetett asztalhoz. Az egzisztencializmusról olvasott negatív hangok késztettek, hogy megalkossam a magam véleményét az író Sartre-ról. Nem filozófiai vonatkozásait kutattam, hanem irodalmi jellegzetességeit, emberi arányait. Hogy a filozófusok negatív Sartre-képe és az enyém egy, nem érdemem, inkább Sartre írásművészetét dicsérem. Filozófiájának ürességét stíluskészségével, emberábrázoló erejével sikerült valósággá alakítania. Azonban Sartre-nak, az írónak ez a győzelme rosszabb, mint ama régi Pyrrhusé volt.

Bori Imre

Tájékoztatóul: J. P. Sartre 1905-ben született Párizsban. Tanár. 1938-ban jelent meg első regénye, az „Útálat” (La Nausée). Novelláit „Fal” címen adta közre.

Nevezetesebb drámái: „A legyek” (1943), „Nincs kiút” (1945), „Temetetlen halottak” és a „Figyelmes utcalány” (1946), „Piszkos kezek” (1948). 1945-ben nagy regényciklust kezd „Szabadság útjai” címen. Híresek tanulmányai, melyeknek vaskos kötetei a „Situations” címet viselik. Ki kell még emelnünk „Az egzisztencializmus mint humanizmus” című könyvét. Legújabb műve a „Jóisten és az ördög” című drámája. Folyóirata, a „Les Temps Modernes” (Modern idők).

Róla sokan és sokat írtak. A vélemények eltérőek. Nálunk Rudi Supek és Zihérli szentelt hosszabb írást tanításának. Közismert még Lukács György könyve, a „Marxizmus vagy egzisztencializmus” is.

B. I.

KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK KÖZPONTI JEGYZÉKE HAZÁNKBAN

Hogy a tudományos kutatómunkát végzők és a szakemberek munkáját megkönnyítse, a JSZNK Könyvészeti Intézete lefektette a KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK KÖZPONTI JEGYZÉKÉT azokról a folyóiratokról, amelyek hazánk több mint 500 szak- és tudományos könyvtárában megtalálhatók.

E könyvjegyzék útján az érdeklődők minden adatot beszerezhetnek hazánk összes könyvtáraiban található bármely folyóirat évfolyamáról, sőt egyes számairól is, mégpedig a legrégebbi folyóiratok megjelenésétől kezdve egészen napjainkig. Adatkérés alkalmával mennél pontosabban fel kell tüntetni a folyóirat nevét, évfolyamát és számát, nehogy bármilyen tévedés történhessék.

Hazánk könyvtáraiban található külföldi folyóiratokról minden adatot díjmentesen nyújt a

BIBLIOGRAFSKI INSTITUT,
BEOGRAD, Terazije 26/II,
postanski fah 20, telefon 26-670